

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Tomášem Švecem, Ph.D. ve věci

žalobkyně: **A. S.**, nar. X
bytem X

proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25/1292, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 9. 12. 2022, č. j. X,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou domáhala zrušení rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení, pracoviště pro Prahu a Střední Čechy (dále jen „žalovaná“) ze dne 9. 12. 2022, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž byly podle ust. § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 528/1991 Sb.“), a § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní

řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zamítnuty námitky žalobkyně proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 28. 7. 2022, č.j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím správní orgán I. stupně rozhodl tak, že se žalobkyni ust. § 56 odst. 1 písm. a) a § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 155/1995 Sb.“) od 10. 9. 2022 odnímá invalidní důchod.

II. Žaloba a její podstatný obsah

3. Žalobkyně nesouhlasila s napadeným rozhodnutím ani s prvostupňovým rozhodnutím. Namítla, že posudkový lékař žalované v rámci posouzení zdravotního stavu žalobkyně neuvedl žádná uchopitelná kritéria, která by odlišovala postižení lehké a středně těžké, což považovala za svévolné vyhodnocení. Poukázala dále na to, že v přehledu lékařských zpráv a vyšetření není nikde zmíněn výsledek, byť jen jednoho vyšetření EMG, ačkoli posudkový lékař uvedl, že v případě středně těžkého postižení je na vyšetření EMG patrné poškození nervu ve smyslu X. Z tohoto důvodu má žalobkyně napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné. Posouzení míry svého zdravotního postižení učinil podle žalobkyně posudkový lékař na základě libovolné úvahy bez zohlednění konkrétních posuzovaných kritérií a řádného vypořádání se s nimi.
4. Dále žalobkyně posudkovému lékaři vytkla, že řádně neodůvodnil, proč neprovedl vlastní vyšetření žalobkyně a vycházel pouze ze zdravotnické dokumentace. Poukázala přitom na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2011, sp.zn. 4 Ads 125/2011.
5. Co se týče konstatování posudkového lékaře, že předcházející posouzení zdravotního stavu žalobkyně bylo posudkově nadhodnoceno, poukázala žalobkyně na to, že byla posuzována opakovaně a vždy bylo potvrzeno středně těžké postižení. Po posledním posouzení v roce 2019 pak minimálně dva roky pracovala jako uklízečka, přičemž považuje za nepravděpodobné, že by se její pohybové postižení zlepšilo. Žalobkyně se proto domnívá, že jde v jejím případě spíše o snahu správního orgánu ušetřit než to, že by pět posudků postupně vydaných bylo nadhodnocených.
6. Žalobkyně též poukázala na to, že posudkový lékař neuvedl, proč nebyl pokles pracovní schopnosti žalobkyně navýšen o 10 %, když žalobkyně má další zdravotní postižení jako X, X a X, kterážto onemocnění mají bezpochyby dopad do pracovní sféry žalobkyně.
7. Žalobkyně závěrem navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalované

8. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě nejprve shrnula platnou právní úpravu dopadající na projednávanou věc a zrekapitulovala průběh celého správního řízení předcházejícího vydání napadeného rozhodnutí.

9. Žalovaná ve svém vyjádření dále s ohledem na namítanou nesprávnost posouzení zdravotního stavu žalobkyně navrhla rovněž přezkoumání zdravotního stavu žalobkyně posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí, která je příslušná k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti žalobkyně pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění.
10. Za současného právního a skutkového stavu věci žalovaná navrhla, aby soud žalobu proti napadenému rozhodnutí zamítl jako nedůvodnou.

IV. Obsah správního spisu

11. Ze správního spisu soud zjistil následující skutečnosti podstatné z hlediska předmětu řízení.
12. Dne 31. 5. 2022 byl posuzujícím lékařem žalované posouzen zdravotní stav žalobkyně. Posuzující lékař žalované vydal téhož dne posudek o invaliditě žalobkyně se závěrem, že její pracovní schopnost poklesla z důvodu nepříznivého zdravotního stavu pouze o 30 %. Na základě tohoto posudku vydal správní orgán I. stupně prvostupňové rozhodnutí, jímž žalobkyni odňal od 10. 9. 2022 invalidní důchod.
13. Žalobkyně podala dne 17. 8. 2022 včasné námitky proti prvostupňovému rozhodnutí, ve kterých uváděla, že se její zdravotní stav nelepší, ale zhoršuje s tím, že měla invalidní důchod natrvalo. Přiložila neurologické vyšetření a avizovala další vyšetření na ortopedii.
14. V posudku o invaliditě v námitkovém řízení ze dne 21. 11. 2022, č. j. LPS/2022/1000-NR-PRH_CSSZ, vypracovaném oddělením lékařské posudkové služby žalované dospěl posuzující lékař MUDr. J. V. k závěru, že se u žalobkyně jedná o pokles pracovní schopnosti pouze o 20 %, a žalobkyně tudíž není invalidní. Posuzující lékař shledal, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení podle kapitoly XIII., oddílu E, položky 1b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, které odpovídá míra poklesu pracovní schopnosti 10 % - 20 %. Posudkový lékař volil horní hranici daného rozpětí s tím, že nevyužil možnost dalšího navýšení podle ust. § 3 a 4 vyhlášky o posuzování invalidity.
15. Na základě posudku o invaliditě v rámci námitkového řízení pak žalovaná vydala napadené rozhodnutí, ve kterém zejména poukázala na závěry a odůvodnění shora uvedeného posudku pro účely námitkového řízení.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

16. Městský soud v Praze vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu [§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“)], na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§

75 odst. 2 věta první s. ř. s.), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Rozhodoval přitom po projednání věci, ke kterému nařídil jednání s ohledem na potřebu provést přinejmenším důkaz posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí.

17. Městský soud v Praze při posouzení dané věci vycházel zejména z následujících ustanovení právních předpisů.
18. Podle ust. § 38 zákona č. 155/1995 Sb. pojištěnec má nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let a stal se a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo b) invalidním následkem pracovního úrazu.
19. Ustanovení § 39 zákona č. 155/1995 Sb. upravuje 3 stupně invalidity z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu I. stupně. Pokud poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu II. stupně. V případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu III. stupně.
20. Z výše uvedené právní úpravy vyplývá, že pojištěnec ve věku žalobkyně má nárok na invalidní důchod za současného splnění dvou podmínek, a sice že se stane invalidním a zároveň získá potřebnou dobu pojištění. Správní orgán není sám oprávněn zkoumat, zda a k jakému datu se žadatel stal, popř. zůstal, invalidním a případně v jakém stupni. Správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je tak závislé především na odborném lékařském posouzení (viz ust. § 8 odst. 7, 8, 9 zákona č. 582/1991 Sb.). Správní orgán je pouze oprávněn a zároveň též povinen vyhodnotit, zda lékařský posudek, ze kterého při posouzení nároku na invalidní důchod vychází, splňuje požadavky na úplnost a přesvědčivost.
21. Na základě ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního (tzn. námitkového řízení) posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku okresní správy sociálního zabezpečení; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise.
22. V takovém posudku odborné lékařské komise se pak hodnotí celkový zdravotní stav, dochované pracovní schopnosti pojištěnce a zaujímají se v něm též posudkové závěry o invaliditě a jejím vzniku.
23. V projednávaném případě žalobkyně zpochybňovala závěry posudkového lékaře ohledně míry poklesu její pracovní schopnosti, ze kterých vycházela žalovaná. S ohledem na to soud nechal vypracovat posudek posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí, jež soudu předložila posudek ze dne 27. 4. 2023, ev. č. SZ/2023/377-PH-10 (dále jen „posudek MPSV“), který soud provedl jako důkaz při jednání; soud sám není totiž oprávněn zdravotní stav žalobkyně zkoumat, neboť nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení závisí především.

24. Posudek MPSV byl vypracován komisí ve složení předseda komise: MUDr. V. S. P., další lékař: MUDr. B. Ž. s odborností neurologie, za účasti tajemnice A. S. Z posudku vyplývá, že žalobkyně jednání komise byla přítomna. Komise při zpracování posudku vyšla zejména ze zdravotní dokumentace uvedené na str. 2 až 5 posudku, dokumentace PSSZ, spisu Městského soudu v Praze, zdravotnické dokumentace praktické lékařky MUDr. D. V., nově k jednání posudkové komise žalobkyní doložené lékařské zprávy rehabilitačního lékaře MUDr. D. Ž. a EEM vyšetření neurologie MUDr. H. A. a neurologického vyšetření žalobkyně při jednání posudkové komise.
25. Podle komise rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně je minimální funkční postižení podle kapitoly XIII., oddílu E, položky 1a přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, jemuž odpovídá míra poklesu pracovní schopnosti 5 %, kterou komise dále navýšila o 10 % vzhledem k ostatním zdravotním postižením žalobkyně.
26. Z posudku MPSV je dále zřejmé, že komise posuzovala všechny žalobkyní uplatňované zdravotní obtíže a měla k dispozici jim odpovídající lékařské nálezy. Ze všech zdravotních obtíží žalobkyně pak komise zvolila jako rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s největším dopadem na pokles její pracovní schopnosti minimální funkční postižení podle kapitoly XIII., oddílu E, položky 1a přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, které odpovídá míra poklesu pracovní schopnosti o 5 %. Komise dále navýšila o 10 % vzhledem k ostatním zdravotním postižením žalobkyně. Komise rovněž v posudku MPSV vysvětlila, proč ke dni vydání napadeného rozhodnutí nehodnotila zdravotní stav žalobkyně jako odpovídající postižení podle kapitoly XIII., oddílu E, položky 1c či 1b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, které by odpovídala míra poklesu pracovní schopnosti 30 – 40 %, resp. 10 – 20 %. Komise rovněž zhodnotila posudkový význam i dalších zjištěných zdravotních obtíží žalobkyně.
27. Požadavky na kvalitativní stránku posudku jsou stanoveny judikaturou Nejvyššího správního soudu, např. v rozsudku ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013 – 20: „*Správní soud sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, správní soud v řízení o správní žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity a změny jejího stupně, resp. v řízení o kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu, ověřuje pouze to, zda posudek příslušné posudkové komise, o němž se opírá správní rozhodnutí, je úplný a přesvědčivý (test úplnosti, přesvědčivosti a správnosti posudku), případně – namítal-li to žalobce – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (test řádného složení posudkové komise).*“ Dále srov. rozsudek ze dne 25. 1. 2019, č. j. 8 Ads 138/2017 – 40: „*Posudek posudkové komise je zpravidla rozhodujícím důkazem při posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. I proto je nezbytné, aby splňoval požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti a aby se vypořádal se všemi rozhodujícími skutečnostmi. Posudkový závěr by tedy měl být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení závisí především. Případné chybějící či nepřesně formulované náležitosti posudku, jež způsobují jeho nepřesvědčivost či neúplnost, nemůže soud nahradit vlastní*

úvahou, jelikož pro to, na rozdíl od posudkové komise, nemá potřebné medicínské znalosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2009, č. j. 4 Ads 19/2009 - 38)."

28. V souladu s tímto rozsudkem soud uvádí, že mu nepřísluší hodnotit posudek Ministerstva práce a sociálních věcí z odborného hlediska, neboť k tomu nemá příslušné znalosti, stejně tak nemůže odborně hodnotit ani podklady, ze kterých posudek vychází. Soud může posudek hodnotit pouze z hlediska jeho celistvosti a přesvědčivosti, přitom je nezbytné též posoudit, zda existují jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. Soud shledal, že posudek Ministerstva práce a sociálních věcí požadavky úplnosti skutkových zjištění a přesvědčivosti posudkových závěrů o tom, že žalobkyně nebyla ke dni vydání napadeného rozhodnutí invalidní (resp. že pokles pracovní schopnosti žalobkyně z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu dosáhl hranice pouze 15 %), splňuje. Posudková komise objektivně a přesvědčivě zdůvodnila svůj závěr při posouzení procentního poklesu pracovní schopnosti žalobkyně. Komise rozhodovala v řádném složení, kromě předsedy komise, posudkového lékaře, byl členem též lékař z oboru neurologie, tedy z oboru souvisejícího s postižením žalobkyně, které bylo shledáno za hlavní příčinu jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Z posudku je zřejmé, že posudková komise hodnotila veškerou zdravotní dokumentaci, kterou měla k dispozici a kterou považovala za dostatečnou, jakož i relevanci té, která byla k posouzení též žalobkyní předložena. Komise rovněž žalobkyni objektivně vyšetřila při jednání, kterého se žalobkyně zúčastnila.
29. Soud nemá důvod pochybovat o správnosti závěrů posudku Ministerstva práce a sociálních věcí, neboť se jedná o posudek přesvědčivý, celistvý a úplný. Účastníci řízení pak ke složení posudkové komise a obsahu posudku nic relevantního nenamítli, a to ani v průběhu nařízeného jednání před soudem, v rámci něhož byl předmětný posudek proveden k důkazu o invaliditě, resp. míře poklesu pracovních schopností, žalobkyně. V projednávané věci soud tedy nemá žádné pochybnosti o tom, že skutkový stav byl zjištěn řádně a v takovém rozsahu, který nedává prostor pro jakékoli pochybnosti o správnosti posudkových závěrů posudku MPSV, pročež se o tyto při svém rozhodování ponejvíce opřel.

VI. Závěr a náklady řízení

30. Ze shora uvedených důvodů soud shledal žalobu nedůvodnou, a proto ji zamítl podle úst. § 78 odst. 7 s. ř. s.
31. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně ve věci neměla úspěch, proto jí náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalované žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze, dne 31. ledna 2024

JUDr. Tomáš Švec, Ph.D., v. r.

samosoudce